

**นโยบาย และกรอบแนวทางการบริหารจัดการ
ก๊าซเรือนกระจก
เทศบาลนครแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก**

ระยะเวลา : 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566

วันที่ออกรายงาน : 1 ตุลาคม 2566

รายงานโดย : เทศบาลนครแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

นโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เทศบาลนครแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เทศบาลนครแม่สอด นำโดยคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่องค์กร เทศบาลนครแม่สอด ได้มีนโยบายที่จะเริ่มบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยเริ่มจากการจัดกิจกรรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร กล่าวคือ เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมขององค์กร และคำนวณออกมาในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ทั้งนี้เพื่อจัดทำวางแผนกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ต่อไปอย่างมีทิศทาง ซึ่งเบื้องต้นได้กำหนดนโยบายแนวทางการส่งเสริมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า
๒. กิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด
๓. กิจกรรมการจัดการขยะและของเสีย
๔. ส่งเสริมการสร้างความรู้และความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้แก่พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ด้วยการจัดฝึกอบรม การแบ่งปันความรู้ หรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ มีการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้รับผลกระทบน้อยที่สุด
๕. กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่การดูดซับก๊าซเรือนกระจก
๖. สนับสนุนกิจกรรมการเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๗. ขอความร่วมมือกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรม
๘. เปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากสภาวะเรือนกระจก

เป้าหมาย ภายใน ๕ ปี (๒๕๖๓ – ๒๕๖๗)

๑. มีกิจกรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้อย่างน้อย ๑๐๐ ตันต่อปี
๒. สมัครงานร่วมโครงการ “การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการป้องกัน และแก้ไขภาวะมลพิษในเขตพื้นที่ท้องถิ่นของตน อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงจำนวน และขนาดของเมืองส่งผลกระทบโดยตรงกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งผลให้พื้นที่ชุมชนเขตเมืองมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของเมืองไปด้วย เนื่องจากการใช้พลังงาน การเกิดขยะมูลฝอย การลดลงของพื้นที่สีเขียว ก๊าซเรือนกระจกเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน ผ่านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมภายในขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นลง ซึ่งการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization : CFO) เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมทั้งหมดขององค์กรและคำนวณออกมาในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เทศบาลนครแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จึงได้จัดทำรายงานก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอนและสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร และพนักงานเทศบาลเข้าใจแนวคิดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร สามารถคำนวณขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตนได้ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่นเพื่อนำร่องให้กับท้องถิ่นอื่นๆ ได้ต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน ประโยชน์ที่เทศบาลได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ “เชิงผลผลิต (Output)” คือ เทศบาลรู้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาตลอดกระบวนการให้บริการจากกิจกรรมต่างๆ ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลและมีแนวทางลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่างๆ ประกอบกับ บุคลากรและผู้บริหารของเทศบาลจะได้รับความรู้ และมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับนำมาคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การวางแผนในการดำเนินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร “เชิงผลพลอยได้ (Outcome)” ผลจากการดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร ส่งผลให้องค์กรประหยัด งบประมาณ และบุคลากรมีจิตสำนึกเรื่องการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและ “เชิงผลกระทบ (Impact)” จะเกิดกิจกรรม/โครงการลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น ซึ่งในอนาคตจะพัฒนาเป็นโครงการ/กิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) และขายคาร์บอนเครดิตในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทยต่อไป สร้างรายได้ให้กับเทศบาลและคนในท้องถิ่น และก้าวไปสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (Low-carbon city) ได้ในที่สุด

นายกเทศมนตรีนครแม่สอด

๒๕๖๖

แผนงาน/โครงการ ๑ : การใช้พลังงานอย่างประหยัด

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- กิจกรรมอื่นๆ หนาวๆ โดยการเปิดแอร์ เป็นช่วงเวลา คือ ๐๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น. และ ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ น. และเปิดที่อุณหภูมิ ๒๕ องศาเซลเซียส
- จัดกิจกรรม ๕ ส.

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

ผลที่ได้รับการดำเนินการดำเนินโครงการ : -

ชื่อโครงการ	เทศบาลร่วมใจประหยัดพลังงาน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของเทศบาลนครแม่สอด ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลนครแม่สอด		
เป้าหมาย	ปริมาณหน่วยไฟฟ้าลดลง ร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๕		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๕ (ตุลาคม ๖๔ – กันยายน ๖๕) เฉลี่ย kwh/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๖ (ตุลาคม ๖๕ – กันยายน ๖๖) เฉลี่ย kwh/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	-		

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ		
		๒๕๖๕			๒๕๖๖												
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
๑	การใช้เครื่องปรับอากาศ <u>เดิม</u> ไม่ได้มีมาตรการกำหนดการ ปิด - เปิดเครื่องปรับอากาศ โดยส่วนใหญ่ เปิด เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. <u>ปัจจุบัน</u> เครื่องปรับอากาศ เปิดเป็นเวลา - ช่วงเช้า ๐๘.๓๐ - ๑๑.๓๐ น. - ช่วงบ่าย ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ทำให้ลดระยะเวลาการทำงานของเครื่องปรับอากาศ วันละ ๓ ชั่วโมงครึ่ง	←												→	ทุกสำนัก/กอง		
๒	การปิดไฟ พัดลม หน้าจอคอมพิวเตอร์ <u>เดิม</u> ไม่มีการกำหนดการ เปิด - ปิด <u>ปัจจุบัน</u> ให้ปิดในช่วงพักเที่ยง	←													→	ทุกสำนัก/กอง	
๓	การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า <u>เดิม</u> ไม่ได้กำหนด <u>ปัจจุบัน</u> กำหนดให้ปิดและถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าหลังใช้ทุกครั้ง ยกเว้น ตู้เย็น	←													→	ทุกสำนัก/กอง	

แผนงาน/โครงการ ๒ : คัดแยกขยะในชุมชน

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- โครงการธนาคารขยะ
- กิจกรรมทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักและผลไม้
- กิจกรรมจัดเก็บขยะของเสียอันตรายจากชุมชน

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

ผลที่ได้รับการดำเนินการดำเนินโครงการ : -

ชื่อโครงการ	คัดแยกขยะในชุมชน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการลด คัดแยก และนำกลับมาใช้ใหม่ ๓. เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/ชุมชน ในการบริหารจัดการขยะจากต้นทาง		
เป้าหมาย	๑. ประชากรในพื้นที่ เทศบาลนครแม่สอด จำนวน ๒๐ ชุมชน รู้จัก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ๒. ลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบได้อย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ต่อปี		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ต้น	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๕ (ตุลาคม ๖๔ – กันยายน ๖๕) เฉลี่ย ต้น/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๖ (ตุลาคม ๖๕ – กันยายน ๖๖) เฉลี่ย ต้น/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๕			๒๕๖๖										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	โครงการธนาคารขยะ													กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม	
๒	ทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผัก และผลไม้													กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม	
๓	จัดเก็บขยะอันตราย													กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม	
๔	ให้ความรู้เยาวชน และ ประชาชนเพื่อสร้างความ ตระหนักในการลด คัดแยก ขยะมูลฝอย และนำกลับมาใช้ ใหม่												กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม		
๕	กิจกรรมการลดคัดแยก และ ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย ในชุมชน และนำขยะรีไซเคิล มาขายเพื่อเพิ่มรายได้ใน ครัวเรือน												กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม		

แผนงาน/โครงการ ๓ : ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- ให้ความรู้แก่พนักงานในการขับรถ
- ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลา
- จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์
- จัดหารถบริการร่วม (พลังงานทดแทน)

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

ผลที่ได้รับการดำเนินการ : -

ชื่อโครงการ	ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ของเทศบาลนครแม่สอด ๓. เพื่อประหยัดน้ำมัน และลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลนครแม่สอด		
เป้าหมาย	ลดปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ลดลงเมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๖๕		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ลิตร	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๕ (ตุลาคม ๖๕ – กันยายน ๖๕) เฉลี่ย ลิตร/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๖ (ตุลาคม ๖๕ – กันยายน ๖๖) เฉลี่ย ลิตร/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๕			๒๕๖๖										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	ให้ความรู้พนักงานขับรถ	↔												ทุกสำนัก/ กอง	
๒	ซ่อมบำรุงยานพาหนะตาม ระยะเวลา	←											→	ทุกสำนัก/ กอง	
๓	จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์	←											→	ทุกสำนัก/ กอง	
๔	จัดหาทรัพยากรร่วม (พลังงาน ทดแทน)	←											→	ทุกสำนัก/ กอง	